

Værgens ABC

Indledning

De fleste forældre til mindreårige børn er værger uden at skænke dette mange tanker. Det skyldes, at de fleste børn ikke har formue, og i disse tilfælde er der ikke behov for, at forældrene har et nøjere kendskab til de love og bestemmelser, der fastlægger værgens pligter og beføjelser.

Børn kan imidlertid – ofte helt uventet – komme til penge. Det kan dreje sig om forsikringserstatninger, arv eller gaver eller den store gevinst i tips eller lotto. Og så får hvervet som værge for barnet pludselig et indhold, der skal ofres ekstra opmærksomhed.

En anden type af værger er de beskikkede værger. Det er værger for personer, som er under værgemål i henhold til værgemålslovens §§ 5 og 6.

For begge typer af værger gælder, at de situationer, der nødvendiggør et mere indgående kendskab til reglerne for værgemål, ofte indfinder sig med kort varsel eller helt uden. Det indebærer, at hvervet som værge ofte starter med "nybegynderens" usikkerhed.

Det er for disse "nybegyndere", at Værgens ABC er skrevet.

Værgens ABC er først og fremmest baseret på bestemmelserne i værgemålsloven og i bekendtgørelse om værgemål, men også administrative afgørelser i principielle spørgsmål har været kilde for udarbejdelsen.

Som titlen antyder, er Værgens ABC opbygget i stikordsform, og den skal derfor betragtes som en håndbog, man griber til, når man står med et konkret problem omkring værgemål.

Når der bortses fra værgemål for umyndige (dvs. mindreårige børn og personer, der er frataget den retlige handleevne), kan indholdet af værgemål variere meget. Dette skyldes, at værgemålet skal afpasses efter den pågældende persons behov, og at værgemålet ikke må være mere omfattende end nødvendigt. Værgens ABC omhandler kun værgemål, der inkluderer personens økonomiske forhold. Der er lagt vægt på emner, der omhandler samspillet mellem værger og forvaltningsafdelingen, men det skal understreges, at langt det meste af bogens indhold også har gyldighed i de tilfælde, hvor en formue bestyres af værger uden en forvaltningsafdelings medvirken.

Yderligere vejledning om værgens pligter og beføjelser kan fås hos statsamtterne, hos de praktiserende advokater og i de godkendte forvaltningsafdelinger.

De, der ønsker emnet belyst i en mere sammenhængende fremstilling, henvises til lovbekendtgørelserne og den relevante faglitteratur.

Maj 2003

Adresseændring

Adresseændring bedes meddelt forvaltningsafdelingen og/eller den pengeinstitutfilial, hvor kontante midler er indsat. Dette gælder adresseændring både for den person, der er under værgemål (fx hvis et barn flytter hjemmefra), og for værger.

Advokathonorar

Advokathonorar må ikke afholdes af de bestyrede midler eller af indtægterne uden statsamtets tilladelse.

Afbetaling, køb på

En umyndig person kan ikke stifte gæld og er derfor afskåret fra at indgå aftale om køb på afbetaling. Endvidere gælder det generelt, at værger ikke uden statsamtets samtykke må stifte gæld for en person under værgemål, ud over hvad der sædvanligvis kræves til fyldestgørelse af den pågældendes fornødenheder.

Reglen om, at en umyndig person ikke kan stifte gæld, gælder også i tilfælde, hvor den umyndige har indtægter fra selverhverv.

Afkast

En kapital, der bestyres under værgemål, kan give afkast i form af renter eller udbytte af aktier og investeringsbeviser.

Værger kan bestemme, at afkastet skal udbetales fra forvaltningsafdelingen. Afkastet kan da indgå automatisk på en "fri" konto i banken tilhørende personen under værgemål. Hvis den, der er under værgemål, har samlede indtægter, der må antages åbenbart at overstige, hvad der er nødvendigt til dækning af behovene hos den pågældende, kan forvaltningsafdelingen dog bestemme, at renter kun delvis kan udbetales. Forvaltningsafdelingen kan også bestemme, at værger skal forelægge et budget over forbruget af indtægter.

Forfaldne renter, der ikke er udbetalt 12 måneder efter forfaldstid, tillægges kapitalen en gang årligt.

Der kan i visse tilfælde blive tale om, at værgeren skal aflægge regnskab over anvendelsen af indtægter. Se *værgemålsregnskab*.

Hvis afkastet anvendes til indkøb af ting, der ligger ud over de daglige fornødenheder, kan det være nødvendigt at indhente statsamtets tilladelse.

Hvis kapitalen bestyres i en forvaltningsafdeling, må opsparring uden for forvaltningsafdelingen ikke finde sted. Råder værgeren over kontante beløb (se *kontant beholdning*), som ikke skal forbruges til gavn for den, der er under værgemål, skal beløbet indsættes på kapitalkontoen i forvaltningsafdelingen.

Hvis kapitalen er båndlagt (se *båndlæggelse*), kan der gælde særlige regler for udbetaling af afkast.

Afkastkonto

Afkastkonto er en konto knyttet til forvaltningsdepotet.

På kontoen indsættes:

- renter
- udbytte af aktier og investeringsbeviser
- pension o.l.

Og der hæves:

- faste betalinger, fx plejehjemsbetaling og skat
- udbetalinger til værgeren (se *afkast*)
- renter mv., der skal tillægges kapitalen.

Aftaler

En umyndig kan ikke på egen hånd indgå aftaler. Sker dette alligevel, kan den anden part – indtil aftalen er godkendt eller opfyldt – træde tilbage fra aftalen, og parterne skal herefter tilbagelevere, hvad de har modtaget fra hinanden. Undtagelser fra denne hovedregel er nyttereglen, penge-reglen og bestemmelserne om selverhverv.

Aktier

En formue, der tilhører en person under værgemål, kan investeres i aktier, hvis den samlede værdi af aktier, erhvervsobligationer, konvertible obligationer, udbyttegivende investeringsbeviser og sparekassers beviser for garantikapital ikke overstiger halvdelen af formuen.

Aktierne skal være udstedt og børsnoteret i et EU/EØS-land, og der må kun erhverves aktier, som i hvert af de sidste 3 regnskabsår har givet udbytte på mindst 5 pct.

Der må højst købes aktier, erhvervsobligationer og konvertible obligationer i samme selskab svarende til 15 pct. af selskabets aktiekapital, og højst 15 pct. af den samlede formue må anbringes i et selskab.

Ved aktieudvidelser kan en tegningsret udnyttes, selvom de nævnte grænser overskrides. Grænserne må også overskrides ved modtagelsen af fondsaktier.

Aktieret

Aktieret er betegnelsen for en aktionærs ret til udlevering af fondsaktier. Aktieretten kan ombyttes med fondsaktier, selvom dette bringer den samlede aktiebeholdning over de til-ladte grænser. Se *aktier*.

Anbringelse

Anbringelsesreglerne i værgemålsbekendtgørelsen angiver, hvilke muligheder værgeren har for at investere en formue. Se *investering*.

Reglerne for anbringelse gælder som hovedregel for alle midler, der bestyres af værgeren, samt midler, der bestyres af forvaltningsafdelingen.

De vigtigste undtagelser er:

- Arv kan bevares i den form, hvori den blev udlagt på skiftet.
- Beløb, der fremkommer ved salg eller indløsning af aktier, erhvervsobligationer, konvertible obligationer, investeringsbeviser samt sparekassers beviser for garantikapital, kan altid genanbringes i tilsvarende værdipapirer.
- Gavebreve, der angiver anden anbringelsesmulighed.
- Testamenter, for så vidt angår friarv, der angiver anden anbringelsesmulighed.

Spekulation med midler, der tilhører en person under værgemål, herunder investeringspleje, hvor der til stadighed ombyttes midler, strider imod en generel regel i værgemålsloven, der angiver, at formuen skal bevares og give et rimeligt udbytte.

Andelslejlighed

Se *fast ejendom*.

Anke

Statsamtets afgørelser kan ankes. Anken indsendes til det pågældende statsamt, som videresender den sammen med sagens akter til Civilretsdirektoratet.

Forvaltningsafdelingens afgørelser kan indbringes for Civilretsdirektoratet.

Anskaffelser

Værgen skal sørge for, at indtægterne anvendes til gavn for den, der er under værgemål. Dette indebærer, at værgen er berettiget til at indkøbe daglige fornødenheder og løsøre-genstande, der er til gavn for den pågældende. Usædvanlige anskaffelser kræver dog statsamtets godkendelse (se *generalklausulen*).

Forbrug af selve kapitalen kræver altid statsamtets tilladelse.

Bestyres kapitalen i en forvaltningsafdeling, kan ansøgningsskema rekvireres i afdelingen. Når skemaet er udfyldt, indsendes det til forvaltningsafdelingen, som sørger for videresendelse til statsamt eller Københavns Overpræsidium efter at have påført oplysninger om kapitalens størrelse, renternes udbetaling og eventuelle tidligere ansøgninger om frigivelse af kapital. Se også *frigivelse*.

Arbejdsløshedsdagpenge

Arbejdsløshedsdagpenge, der udbetales i stedet for indtægter fra selverhverv, er til fri rådighed for den, der er under værgemål, hvis de selverhvervede indtægter også var det (se *selverhverv*).

Arv

Tvangsarv, der tilfalder en person under værgemål, skal som hovedregel anbringes i en godkendt forvaltningsafdeling (se *bestyrelse*).

Friarv, som personen modtager efter testamentarisk bestemmelse, kan dog holdes uden for forvaltningsafdelingens bestyrelse, hvis dette udtrykkeligt er anført i testamentet.

Arv til en person under værgemål kan som hovedregel bevares i den form, hvori den blev modtaget ved arveudlægget. Der er således ikke tale om, at arv i form af løsøre skal sælges for at efterleve værgemålsbekendtgørelsen. Omfatter arven fast ejendom eller en forretningsvirksomhed, kræver erhvervelsen dog statsamtets godkendelse.

Arveafkald

En værgemålshaver må ikke uden statsamtets godkendelse afslå en gave eller give afkald på arv eller legat, der tilfalder en person under værgemål. Godkendelse kræves dog ikke, hvis gaven, arven, eller legatet har en ubetydelig værdi.

Arvelader

Arvelader er betegnelsen for en person, der efterlader sig en arv.

Arveudlæg

Arveudlæg er den udlodning, der sker, når et dødsbo afsluttes.

ATP-børneydelse

Børneydelser, der udbetales fra ATP som et engangsbeløb, udbetales direkte til værgeren og skal således ikke underbestyrelse i en godkendt forvaltningsafdeling.

Banklån

Værgeren skal have statsamtets godkendelse til at stifte gæld, ud over hvad der sædvanligvis kræves til fyldestgørelse af forpligtelserne for den, der er under værgemål.

En umyndig person kan ikke stifte gæld. Dette gælder også i en situation, hvor den pågældende er i stand til at tilbagebetale lånet med penge, der er tjent ved selverhverv.

Befordringsgodtgørelse

Se *kørselsgodtgørelse*.

Beskikket værge

En beskikket værge er udpeget af en ret eller af statsamtet, som også træffer afgørelse om ændringer i værgebeskikkelsen. Se også *fritagelse for værgemål*.

Bestyrelse

Midler, der tilhører en person under værgemål, bestyres af værgeren eller af en godkendt forvaltningsafdeling.

Forvaltningsafdelingen bestyrer de midler, som ikke er underlagt værgens bestyrelse.

Værgeren bestyrer:

- Midler under 60.000 kr., medmindre der i forvejen bestyres midler i forvaltningsafdelingen for den pågældende, eller beløbet må antages senere at ville blive bragt på over 60.000 kr.

- Gaver, medmindre giveren udtrykkeligt har bestemt, at gaven skal bestyres i en forvaltningsafdeling.
- Friarv, som efter arveladerens testamente ikke skal bestyres i en forvaltningsafdeling.
- Fast ejendom, løsøre o.l.
- Midler, hvis bestyrelse ikke er undergivet værgemåls-tilsyn, fx selverhverv og midler underlagt visse andre landes regler. Se også *ægtefælleværge*.

Forvalter værgeren kontante beløb, der ikke skal bestyres i en godkendt forvaltningsafdeling, skal beløbet indsættes på en konto i et pengeinstitut oprettet i navnet på den, der er under værgemål. Kontoen skal forsynes med påtegning om, at den er under værgens forvaltning.

Forvalter værgeren fondsaktiver, der ikke skal bestyres i en godkendt forvaltningsafdeling, og er de registreret i en værdipapircentral, skal det registreres, at aktiverne er inddraget under værgens forvaltning. Fondsaktiver, bortset fra obligationer, skal så vidt muligt noteres på navn med oplysning om, at aktiverne forvaltes af værgeren.

Betalingskort

Se *dankort*.

Betalingservice

Betaling af diverse faste udgifter for den, der er under værgemål, kan ske automatisk fra dennes afkastkonto, hvad enten kontoen føres i forvaltningsafdelingen eller i en af bankens øvrige afdelinger. I sidstnævnte tilfælde aftales betalingservice direkte med filialen.

Bindingsperiode

Mindreåriges midler skal være anbragt i en forvaltningsafdeling, indtil barnet når myndighedsalderen, 18 år. Det er ikke muligt at forlænge bindingsperioden ud over dette tidspunkt. Hvis midlerne er båndlagt (se *båndlæggelse*), kan båndlæggelsesbestemmelserne angive en anden bindingsperiode.

Boafgift

Boafgift, der påhviler en person under værgemål, kan betales af kapitalen i de tilfælde, hvor opkrævningen først fremkommer, efter at arven er indsat på konto i forvaltningsafdelingen eller i en filial.

Boligudgifter

Hjemmeboende børn (dvs. børn, der har boet hos en eller begge værgere i 9 måneder af året): Boligudgifter må som hovedregel ikke afholdes af barnets indtægter.

I det omfang barnets indtægt langt overgår familiens øvrige økonomiske formåen, kan barnets indtægt i visse tilfælde medgå til dækning af familiens boligudgifter. Dette kræver dog statsamtets tilladelse.

Udeboende børn: Her kan indtægterne i rimeligt omfang anvendes til dækning af dokumenterede boligudgifter. For udeboende børn skal der altid aflægges værgemålsregnskab over anvendelsen af barnets indtægter.

Voksne personer under værgemål, der bor i egen bolig eller lever i bofællesskab (institutioner, forsorgshjem, plejehjem o.l.): Værgen skal sørge for betaling for husleje og eventuelle serviceydelser. Dette kan ske med indtægter, der tilfalder personen under værgemål, herunder pension. Det er værgens pligt at føre regnskab over anvendelsen af den pågældendes indtægter (se *værgemålsregnskab*).

Forvaltningsafdelingen påtager sig gerne at forestå betalinger af boligudgifter.

B-skat

B-skat er skat af B-indkomst, dvs. renteindtægter, overskud af egen virksomhed mv. B-indkomsten modtages ubeskåret, og derfor skal skatteyderen selv sørge for betaling af skatten – typisk via girokort.

Forvaltningsafdelingen sørger gerne for betaling af B-skatter fra forvaltningsdepotets indtægter, medmindre specielle

båndlæggelsesbestemmelser for det konkrete depot forhindrer dette.

Budget

Forvaltningsafdelingen kan bestemme, at værgen skal forelægge et budget for det forventede forbrug af indtægter.

Børnebidrag

Børnebidrag skal medtages på værgemålsregnskabet.

Børnefamilieydelse

Alle børnefamilier modtager en børnefamilieydelse, der udbetales kvartalsvis. Ydelsen er til fri rådighed og skal ikke medtages på værgemålsregnskabet.

Børneopsparingskonto

Udløber bindingsperioden før barnets myndighedsalder, er beløbet underlagt værgens bestyrelse efter lovgivningens almindelige regler (forbrug af kapitalen kræver statsamtets tilladelse osv.). Pengene skal ikke indleveres til bestyrelse i forvaltningsafdelingen.

Barnets egne indtægter/formue kan ikke indskydes på en børneopsparingskonto uden Civilretsdirektoratets godkendelse.

Børnepension

Børnepensioner, der udbetales løbende, udbetales hovedsagelig direkte til værgen fra forsikringsselskab el.lign. Pensionsindtægten og anvendelsen heraf skal fremgå af værgemålsregnskabet.

Værgen kan træffe aftale om, at pensionen indsættes direkte på konto i forvaltningsafdelingen.

Børnetilskud

Enlige forsørgere og børnefamilier, der lever under visse sociale vilkår, kan tilkendes børnetilskud. Børnetilskuddet skal medtages på værgemålsregnskabet.

Båndlæggelse

En kapital, der tilhører en person under værgemål, kan være båndlagt, men kun hvis det er bestemt i et testamente eller i et gavebrev. Såfremt en båndlagt kapital på mere end 60.000 kr. ikke skal bestyres i en forvaltningsafdeling, skal dette udtrykkeligt fremgå af testamente/gavebrev.

En væsentlig forskel på en ikkebåndlagt og en båndlagt kapital er, at den båndlagte kapital er beskyttet mod kapital-ejers kreditorer.

Gavegiver kan ændre i sit gavebrev, blot ikke til skade for gavemodtageren (såsom forlængelse af båndlæggelsesperioden el.lign.).

Checks

Der kan normalt ikke udleveres checks til en person under værgemål. Udstedelsen af checks kan – på grund af pengeinstitutternes indløsningsregler – bringe kontoen i overtræk, og dette vil stride mod bestemmelsen om, at den, der er under værgemål, som hovedregel ikke kan stifte gæld.

Civilretsdirektoratet

er den øverste tilsynsmyndighed for de godkendte forvaltningsafdelinger og for værgers bestyrelse af formuer, der tilhører personer under værgemål. Civilretsdirektoratet kan kræve at få udleveret enhver oplysning af betydning for tilsynet.

Civilretsdirektoratet er endvidere klageinstans i forbindelse med afgørelser, som træffes af statsamter, Københavns Overpræsidium samt forvaltningsafdelinger.

I forbindelse med værgemålsregnskaber foretager Civilretsdirektoratet stikprøvekontroller som et supplement til den stedfundne revision.

Civilretsdirektoratets adresse er:

Civilretsdirektoratet
Æbeløgade 1
2100 København Ø

Tlf. 33 92 33 02
www.civildir.dk

Daglige fornødenheder

Indtægter af forskellig art, der tilfalder en person under værgemål, kan medgå til dækning af udgifter til personens egne daglige fornødenheder. Forældre kan som værger anvende barnets indtægter til dets underhold i passende omfang og under hensyntagen til deres og barnets stilling.

Er indtægterne ikke tilstrækkelige, kan værger under hensyn til værgemålets karakter bruge af kapitalen med statsamtets godkendelse.

Bestyres kapitalen i en forvaltningsafdeling, kan ansøgningskema rekvireres i afdelingen. Når skemaet er udfyldt, indsendes det til forvaltningsafdelingen, som sørger for videresendelse til statsamt eller Københavns Overpræsidium efter at have påført oplysninger om kapitalens størrelse, renternes udbetaling og eventuelle tidligere ansøgninger om frigivelse af kapital.

Dagpenge

Se *arbejdsløshedsdagpenge* og *sygedagpenge*.

Dankort

Der kan normalt ikke udstedes dankort og andre betalings- eller kreditkort til en person under værgemål. Brug af kortet kan bringe den tilhørende konto i overtræk, og dette vil stride mod bestemmelsen om, at den, der er under værgemål, som hovedregel ikke kan stifte gæld.

Depotoversigt

Oversigt over, hvilke værdipapirer forvaltningsdepotet indeholder, med angivelse af pålydende værdi og kursværdi. Depotoversigt udsendes 1 gang årligt i løbet af januar med status pr. 31. december året før.

Død

Hvis en person under værgemål dør, skal skifteretsattesten og eventuelle fuldmagter forevises forvaltningsafdelingen. Den bestyrede formue vil herefter blive udleveret til boet. Til brug for boopgørelsen skal værger udarbejde et afsluttende værgemålsregnskab, der afleveres til dødsboet. Banker og sparekasser, herunder forvaltningsafdelingerne, er forpligtede til uden betaling at udlevere oplysninger, der kan tjene som vejledning ved boafgiftens beregning. De fleste banker og sparekasser kan også påtage sig at lave egentlige proformaopgørelser.

Hvis værger for en voksen dør, beskikker statsamtet en ny værge. Se *beskikket værge*.

Dør en født værge, der har haft forældremyndigheden for en mindreårig alene, bestemmer statsamtet, hvem der skal have forældremyndigheden tillagt og dermed være værge.

Ejerlejlighed

Se *fast ejendom*.

Erhvervsobligationer

Erhvervsobligationer er obligationer, der udstedes af erhvervsvirksomheder for at skaffe kapital.

En formue, der tilhører en person under værgemål, kan investeres i erhvervsobligationer, hvis den samlede værdi af erhvervsobligationer, konvertible obligationer, aktier, udbyttegivende investeringsbeviser og sparekassers beviser for garantikapital ikke overstiger halvdelen af formuen.

Obligationerne skal være udstedt og børsnoteret i et EU/EØS-land, og der må kun erhverves obligationer udstedt

af virksomheder, som i hvert af de sidste 3 regnskabsår har givet udbytte på mindst 5 pct.

Der må højst købes erhvervsobligationer, konvertible obligationer og aktier i samme selskab svarende til 15 pct. af selskabets aktiekapital, og højst 15 pct. af de samlede midler må anbringes i obligationer udstedt af ét selskab.

Obligationslån, der er fuldt og helt garanteret af den danske stat, anses ikke for erhvervsobligationer og kan derfor erhverves på lige fod med statsobligationer.

Erstatning

Erstatningsbeløb, der tilkommer en person under værgemål (fx kapitalforsikringsbeløb fra livsforsikringsselskab eller erstatning i tilfælde af personens tilskadekomst), kan kun udbetales til en godkendt forvaltningsafdeling med frigørende virkning for selskabet.

Hvis der i forbindelse med selverhverv indgår erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i erstatningen, er denne del dog til fri rådighed, hvis de selverhvervede indtægter også var det (se *selverhverv*).

Udenretlige forlig, fx mellem værger og forsikringsselskab, hvorved der tilkendes personen under værgemål erstatning, skal godkendes af statsamtet. Godkendelse kræves dog ikke for erstatninger, der er fastsat af Patientforsikringen.

Renter, der er påløbet erstatninger indtil forligsdatoen, betragtes som en del af kapitalen og kan kun frigives med statsamtets tilladelse. Renterne er – på lige fod med andre renteindtægter – skattepligtige for modtageren.

Visse erstatningsbeløb, fx erstatninger for invaliditet, kan sikres mod nuværende eller fremtidige kreditorer, hvis erstatningen anbringes i et pengeinstitut, og depot/konti holdes adskilt fra modtagerens øvrige formue.

EU/EØS = Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

EØS-aftalen omfatter EU-landene samt Norge, Island og Liechtenstein. Aktier og obligationer, der indkøbes til et forvaltningsdepot, skal være udstedt og børsnoteret i et EU/EØS-land.

Familiepleje

Når et barn er anbragt i familiepleje, har kommunen ret til at inddrage barnets indtægter (helt eller delvist) til betaling af opholdet (helt eller delvist).

Fast ejendom

Værgen må ikke uden statsamtets samtykke købe eller sælge fast ejendom for den, der er under værgemål. Tilsvarende må ejendommen ikke uden statsamtets tilladelse behæftes med pant eller servitut.

Når en fast ejendom ejes af en person under værgemål, skal den søges udnyttet gennem bortforpagtning eller udlejning. Statsamtet skal godkende forpagtnings- eller lejeaftalen, hvis den indeholder usædvanlige vilkår (herunder aftaler, der gælder i usædvanlig lang tid).

Er der tale om en beboelseejendom, kan værgen dog også anvende den til beboelse for den person, der er under værgemål, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt.

Der må ikke uden statsamtets tilladelse drives jordbrug for regning af den, der er under værgemål.

Hvis en ejendom ejes af en umyndig person (dvs. mindreårige børn og personer, der er umyndiggjort ved dom), skal værgen sørge for, at umyndigheden bliver tinglyst på ejendommen.

Fast ejendom, indtægt af

Evt. lejeindtægt og/eller andre indtægter af en ejendom, der ejes af en person under værgemål, skal medtages på værgemålsregnskabet.

Faste værger

Statsamtterne antager efter ansøgning et antal personer, der er villige til at lade sig beskikke som værger. Disse personer kaldes faste værger.

Fondsaktier

Fondsaktier eller friaktier er aktier, der udstedes, når en del af aktieselskabets reserver omdannes til aktiekapital og fordeles blandt de hidtidige aktionærer i forhold til deres beholdning. Fondsaktier kan modtages, selvom disse bringer den samlede aktiebeholdning over de tilladte grænser. Se *aktier*.

Fondsaktiver

Fondsaktiver er en fællesbetegnelse for aktier, investeringsbeviser, obligationer og andre værdipapirer, som handles over en fondsbørs.

Forretningsvirksomhed

En person under værgemål kan ikke deltage i stiftelsen af et erhvervsdrivende selskab.

Hvis forretningsvirksomheden er erhvervet ved arveudlæg (efter statsamtets godkendelse), kan personen under værgemål godt stå som ejer eller medejer, men efter omstændighederne kan statsamtet stille krav om udstedelse af en friholdelseserklæring.

Fortegnelse over aktiver og passiver

Ved værgemålets begyndelse skal værgen udarbejde en fortegnelse over samtlige aktiver og passiver, der er omfattet af værgemålet. Fortegnelsen skal også udarbejdes, hvis det senere besluttet at udvide værgemålet til at omfatte yderligere aktiver og passiver.

Fortegnelse skal ikke udarbejdes, når forældre er værger for deres mindreårige, hjemmeboende børn.

Hos statsamtterne og forvaltningsafdelingerne kan værgen rekvirere en særlig blanket, som kan anvendes til udarbejdelsen.

Fortegnelsen indsendes sammen med det første værgemålsregnskab.

Forvaltningsafdelingen

Forvaltningsafdelingen bestyrer midler, der tilhører personer under værgemål, dog ikke:

- Midler på ikke over 60.000 kr., medmindre der i forvejen bestyres midler i forvaltningsafdelingen for den pågældende, eller beløbet må antages senere at ville blive bragt over 60.000 kr.
- Gaver, medmindre giveren udtrykkeligt har bestemt, at gaven skal bestyres i en forvaltningsafdeling.
- Friarv, som efter arveladerens testamente ikke skal bestyres i en forvaltningsafdeling.
- Fast ejendom, løsøre o.l.
- Midler, hvis bestyrelse ikke er undergivet værgemåls-tilsyn, fx selverhverv og midler underlagt visse andre landes regler. Se også *ægtefælleværge*.

Afdelingen er knyttet til et pengeinstitut og har en speciel godkendelse fra Justitsministeriet til at udøve sin virksomhed.

Ved godkendelsen er der lagt vægt på pengeinstitutets størrelse, geografiske udbredelse og den forvaltningsmæssige ekspertise, der findes i pengeinstituttet. Der findes for tiden 12 godkendte forvaltningsafdelinger i Danmark:

- Alm. Brand Banks Forvaltningsafdeling
- Amagerbankens Forvaltningsafdeling
- Danske Forvaltning
- Forvaltningsinstituttet for Lokale Pengeinstitutter
- Jyske Banks Forvaltningsafdeling
- Lån & Spar Banks Forvaltningsafdeling
- Midtbanks Forvaltningsafdeling

- Nordea Forvaltning
- Nykredit Banks Forvaltningsafdeling
- SE-Bankens Forvaltningsafdeling
- Spar Nords Forvaltningsafdeling
- Sydbanks Forvaltningsafdeling.

Værgen bestemmer, i hvilken forvaltningsafdeling midlerne skal bestyres.

Midler, der tilhører en person under værgemål, kan som hovedregel ikke samtidig bestyres i flere forvaltningsafdelinger.

Forvaltningsafdelingen beregner sig et gebyr for bestyrelsen af en forvaltet formue (se *forvaltningsgebyr*).

Forvaltningsdepot

Et forvaltningsdepot er i snæver forstand et depot, der indeholder båndlagte værdier eller værdier tilhørende en person under værgemål. Depotet og den tilknyttede konto i Værdipapircentralen skal betragtes som en helhed.

I udvidet forstand omfatter et forvaltningsdepot ud over depotet også en kapitalkonto og eventuelt en afkastkonto. På kontiene bogføres de pengebevægelser, som er knyttet til depotet og dets effekter.

Forvaltningsgebyr

Forvaltningsafdelingen beregner sig et gebyr for bestyrelsen af en forvaltet formue. Gebyret beregnes som en fast procentdel af forvaltningsdepotets udbytte og modregnes i den enkelte udbyttebetaling.

Forvaltningsafdelingens bestyrelsesopgave er momsbelagt, dog ikke den del, der omfatter rådgivning over for værgen. Derfor vil en nærmere fastsat del af det gebyr, der betales til forvaltningsafdelingen, omfatte moms.

Nærmere oplysninger om gebyrberegning kan fås i forvaltningsafdelingen.

Forvaltningsmeddelelse

Forinden eller samtidig med at midlerne indleveres til bestyrelse i en forvaltningsafdeling, skal den, der indbetaler midlerne, indlevere en forvaltningsmeddelelse. Dåbs- eller fødselsattest og dokumentation for personnummeret på den, der er under værgemål, skal medsendes. Endvidere skal der medsendes kopi af eventuelt testamente eller gavebrev. Er værgeren beskikket, vedlægges tillige værgebeskikkelsen.

Friaktier

Se *fondsaktier*.

Friarv

Friarv er den del af en formue, som arvelader kan råde over ved testamente. For ugifte uden børn drejer det sig om hele formuen. For personer, der efterlader sig ægtefælle og/eller børn/børnebørn, udgør friarven 50 pct.

Den del af formuen, der ikke kan rådes over ved testamente, kaldes for tvangsarv.

Frigivelse

Frigivelse af kapital, der tilhører en person under værgemål, kræver altid statsamtets tilladelse. Se *anskaffelser*.

Statsamtet kan godkende, at kapitalen bruges helt eller delvis, når indtægterne ikke er tilstrækkelige til at dække de daglige fornødenheder eller eventuelle forpligtelser hos den, der er under værgemål.

Der kan som hovedregel ikke frigives penge til anskaffelser, der normalt betales af forældrene som led i den almindelige forsørgelse. Der frigives sædvanligvis heller ikke penge til fritidsformål eller til køb af større gaver fra den, der er under værgemål.

En mindreårig modtager i forbindelse med sin 18-års fødselsdag et brev fra forvaltningsafdelingen, hvor der redegøres for formuens størrelse og sammensætning, og hvor

afdelingen udbeder sig oplysninger om, hvordan den skal forholde sig omkring formuens frigivelse.

Frigivelse ved myndighedsalder sker på foranledning af formuens ejer. Udbetaling til (den tidligere) værge kan kun ske med skriftlig fuldmagt fra den nu myndige ejer af kapitalen.

Friholdelseserklæring

En friholdelseserklæring er en erklæring, der udstedes af en myndig person med et økonomisk interessefællesskab med en person, der er under værgemål. Erklæringen friholder personen under værgemål for ethvert krav, der måtte opstå som følge af den pågældendes erhvervelse, besiddelse eller salg af fx fast ejendom. Statsamtet vil normalt stille krav om udstedelse af en friholdelseserklæring for at give samtykke til dispositioner af den art.

Fritagelse for værgemål

Fødte værger, dvs. indehavere af forældremyndigheden, kan kun under ganske særlige omstændigheder fritages for værgemålet.

Beskikkede værger og testamentariske værger kan når som helst med et rimeligt varsel frasige sig hvervet som værge.

Hvis værgeren ønsker sig fritaget for hvervet, skal der rettes henvendelse til statsamtet.

Fysiske værdipapirer

Fysiske værdipapirer skal forsynes med påtegning om, at de er inddraget under værgens eller forvaltningsafdelingens bestyrelse, samt så vidt muligt noteres på navn.

Fælles forældremyndighed

Fælles forældremyndighed indebærer, at begge forældre er værger (ligestillede).

Fødte værger

Fødte værger er den mindreåriges mor og far, under forudsætning af at de har forældremyndigheden. Tilsvarende gælder for adoptivforældre.

Gaveafgift

Gaveafgift, der påhviler en person under værgemål, kan betales af den pågældendes midler i forvaltningsafdelingen i de tilfælde, hvor opkrævningen først fremkommer, efter at gaven er sat under bestyrelse i forvaltningsafdelingen.

Gaver

Værgen skal have statsamtets godkendelse til at yde gaver af indtægten. Godkendelse kræves dog ikke, hvis gaven har en ubetydelig værdi. Er den, der er under værgemål, over 15 år, kan gaven kun gives med den pågældendes samtykke, medmindre denne ikke forstår sagens betydning.

Værgen skal have statsamtets godkendelse til at afslå en gave eller give afkald på arv eller legat. Godkendelse kræves dog ikke, hvis gaven, arven eller legatet har en ubetydelig værdi.

Kun hvis giveren udtrykkeligt har bestemt det, skal gaver til en person under værgemål bestyres i en forvaltningsafdeling.

Genanbringelse

Når der fremkommer kontante beløb ved udtrækning, indfrielse eller på anden måde, underretter forvaltningsafdelingen værgen herom med anmodning om at oplyse, hvorledes genanbringelse skal ske.

Værgen kan aftale med forvaltningsafdelingen, at der automatisk geninvesteres efter nærmere aftalte retningslinjer. Se *investeringsaftale*.

Generalklausulen

Sådan betegnes værgemålsbekendtgørelsens § 10 stk. 1, der lyder:

Værgen skal i øvrigt have statsamtets godkendelse til enhver usædvanlig disposition.

Værgemålsloven og den tilhørende bekendtgørelse giver på en række områder klare regler for værgens beføjelser og pligter, herunder hvornår statsamtets godkendelse er påkrævet. Loven er imidlertid ikke udtømmende – dvs. den er ikke præcis med hensyn til, hvad der herefter er tilladt, henholdsvis forbudt. Med generalklausulen understreges det, at "alt, hvad der ikke er forbudt, ikke nødvendigvis er tilladt". Værgen bør derfor rådføre sig med statsamtet eller forvaltningsafdelingen i ethvert tilfælde, hvor der er tvivl om en dispositions lovlighed.

Genkøbsaftale

Se *investeringsaftale*.

Gevinstopsparing

Midler, der tilhører en person under værgemål, kan ikke anbringes på pengeinstitutternes gevinstopsparingskonti. Dette gælder dog ikke, hvis midlerne er undergivet den pågældendes fri rådighed eller anbragt på gevinstopsparing efter giverens bestemmelse (ved arv eller gave). Se også *lotterigevinster*.

Gældsstiftelse

Se *banklån*.

Handelsrenter

Handelsrenter er renter, der betales i forbindelse med et obligationskøb.

Ejeren af en obligationsbeholdning vil på renteterminsdagen få udbetalt rente for hele terminen, selvom han ikke har ejet obligationsbeholdningen i hele perioden. Rente for den første del af terminen skal derfor betales til sælgeren i forbindelse med handelen. Disse renter benævnes handelsrenter.

Ved salg af en obligationsbeholdning vil sælgeren tilsvarende modtage handelsrenter.

Ved handel til/fra et forvaltningsdepot bogføres handelens nettoprovenu/-udgift på kapitalkontoen, uanset at der ind-

går handelsrenter i beløbet. Derfor vil der efterfølgende (typisk ved førstkommande rentetermin) ske en ompostering mellem kapitalkontoen og afkastkontoen, således at betalte handelsrenter tilbageføres til kapitalkontoen, og handelsrenter, der er modtaget ved salg, overføres til afkastkontoen på afregningsdagen.

Henstandspantebrev

Et henstandspantebrev er et pantebrev, hvor der efter nærmere regler er indrømmet henstand med rente- og afdragsbetaling.

Henstandspantebreve anvendes ofte i situationer, hvor en efterlevende ægtefælle i forbindelse med skifte får henstand med betaling af den mindreåriges arv. Hvis den efterlevende ægtefælle – hvad der er normalt – er værge for den mindreårige, skal barnets formue, herunder pantebrevet, altid bestyres af en godkendt forvaltningsafdeling. Forvaltningsafdelingen skal påse, at henstandspantebrevets vilkår om betaling af rente og andre særlige vilkår opfyldes.

Hvis den efterlevende ægtefælle bekoster den mindreåriges underhold eller uddannelse, skal pantebrevet normalt ikke forrentes, så længe dette sker. Når barnet er 15-17 år, vil forvaltningsafdelingen regelmæssigt søge bekræftelse på, at barnet fortsat får bekostet underhold og/eller uddannelse.

Husleje

Se *boligudgifter*.

Indfrielse af pantebrev

Når et pantebrev bliver indfriet, skal restgælden indsættes på kapitalkontoen. Eventuelle renter bliver indsat på afkastkontoen. Se i øvrigt *pantebreve*.

Indskydergarantifonden

Indskydergarantifonden dækker indskydernes tab på indskud i tilfælde af et pengeinstituts konkurs. Fonden dækker som hovedregel 300.000 kr. pr. indskyder, men indskud, der forvaltes i godkendte forvaltningsafdelinger, dækkes i fuldt omfang.

Fonden dækker ikke værdipapirer, der ligger i depot(er) registreret i Værdipapircentralen, men disse vil som hovedregel ikke blive ramt af pengeinstituttets betalingsstandsning eller konkurs.

Indtægtsanvendelse

Se *værgemålsregnskab*.

Investering

Som hovedregel gælder, at den del af en formue, som er under værgemålsbestyrelse, så vidt muligt skal bevares i uforringet stand, samt at indtægter fra formuen skal anvendes til fordel for den, der er under værgemål.

Dette indebærer normalt, at formuen investeres, så den giver et stabilt afkast. Investeringerne må dog ikke få karakter af spekulation, og derfor er der i værgemålsbekendtgørelsen sat rammer for, hvad der kan investeres i.

Investering kan således ske i obligationer, herunder erhvervsobligationer, aktier, konvertible obligationer, udbyttegivende investeringsbeviser, sparekassers beviser for garantikapital samt pantebreve (de konkrete regler findes under den enkelte værdipapirtypes betegnelse).

Det er værgen, der bestemmer, hvilke investeringer der skal foretages, men forvaltningsafdelingen skal påse, at værgemålsbekendtgørelsens regler efterleves. Se i øvrigt *genanbringelse og salg af aktiver*.

Investeringsaftale

Værgen kan indgå en investeringsaftale med forvaltningsafdelingen, som indebærer, at der automatisk købes værdipapirer, når udtrækninger, indfrielse o.l. har bragt kapitalkontoens saldo op over en nærmere aftalt beløbsgrænse.

Investeringsbeviser

Den bestyrede formue kan investeres i udbyttegivende investeringsbeviser, hvis den samlede værdi af investeringsbeviser, aktier, erhvervsobligationer, konvertible obligatio-

ner og sparekassers beviser for garantikapital ikke overstiger halvdelen af formuen.

Investeringsbeviserne skal være udbyttegivende, og der må kun erhverves investeringsbeviser udstedt af investeringsforeninger eller afdelinger af sådanne, der er omfattet af lov om investeringsforeninger eller tilsvarende EU/EØS-lovgivning.

Hele formuen kan anbringes i investeringsbeviser, hvis den pågældende investeringsforening (afdeling) efter sin vedtægt kun investerer i obligationer, herunder højst halvdelen i erhvervsobligationer, og hvis den ikke investerer i præmieobligationer og konvertible obligationer.

Kapitalkonto

En kapitalkonto er en konto knyttet til forvaltningsdepotet.

På kontoen indsættes:

- udtrækningsprovenu af obligationer
- afdrag og indfrielse af pantebreve
- salgsprovenu af værdipapirer, herunder aktie- og tegningsretter
- renter mv., der skal tillægges kapitalen
- tilbageførsel af betalte handelsrenter.

Og der hæves:

- kursværdien ved køb af værdipapirer, herunder aktie- og tegningsretter
- handelsomkostninger ved køb og salg af værdipapirer
- handelsrenter, der er modtaget ved salg af obligationer
- udbetalinger til værgen i henhold til tilladelse fra statsamtet (se *frigivelse*).

Kilometerpenge

Se *kørselsgodtgørelse*.

Klage

Klage over afgørelser, der er truffet af forvaltningsafdelingen, kan indbringes for Civilretsdirektoratet.

Konfirmationsudgifter

I forbindelse med et barns konfirmation tillader statsamtet normalt frigivelse af et beløb, for tiden op til 4.000-5.000 kr.

Kontantbeholdning

Værgen kan bestyre op til 1.000 kr. som kontant beholdning. Beløb over denne grænse skal indsættes på konto.

Endvidere kan værgen af indtægterne lade et beløb på op til 15.000 kr., eller hvad der må anses for nødvendigt til løbende udgifter, stå på en konto tilhørende den, der er under værgemål. Værgen skal lade kontoen få påtegning om, at den er inddraget under værgens forvaltning.

Kontant indskud

Kontant indskud anbringes som hovedregel i forvaltningsafdelingen på konto til højeste almindelige indlånsrente.

Hvis der på en anfordringskonto i forvaltningsafdelingen står mere end 60.000 kr., skal forvaltningsafdelingen skriftligt orientere værgen herom og opfordre denne til at træffe beslutning om midlernes anbringelse. Værgen skal samtidig underrettes om, at hvis forvaltningsafdelingen ikke inden 2 måneder har modtaget besked om en bestemt anbringelse, indsættes pengene på en konto, der forrentes med højeste almindelige indlånsrente.

Kontoudskrifter

Forvaltningsafdelingen sender pr. den 31. december hvert år kontoudskrifter, der dokumenterer bevægelserne på forvaltningsdepotets konti. Kontoudskrift udsendes også, når antallet af bevægelser på kontoen nødvendiggør det.

Kontoudskrifter vedr. alle konti, der tilhører personen under værgemål, skal indsendes som bilag til værgemålsregnskabet.

Kontrakter

Værgen kan ikke uden statsamtets tilladelse indgå kontrakter på vegne af den, der er under værgemål. Se også *lejekontrakter*.

Konvertible obligationer

Konvertible obligationer er obligationer, der udstedes af aktieselskaber for at skaffe kapital. På et nærmere fastsat tidspunkt kan obligationerne ombyttes med aktier i selskabet.

En formue, der tilhører en person under værgemål, kan investeres i konvertible obligationer. En forudsætning er dog, at den samlede værdi af konvertible obligationer, erhvervsobligationer, udbyttegivende investeringsbeviser, sparekassers beviser for garantikapital samt aktier ikke overstiger halvdelen af formuen.

Obligationerne skal være udstedt og børsnoteret i et EU/ EØS-land, og der må kun erhverves obligationer udstedt af virksomheder, som i hvert af de sidste 3 regnskabsår har givet udbytte på mindst 5 pct.

Der må højst købes konvertible obligationer, erhvervsobligationer og aktier i samme selskab svarende til 15 pct. af selskabets aktiekapital, og højst 15 pct. af de samlede midler må anbringes i obligationer udstedt af ét selskab.

Kost og logi, betaling for

For de fleste mindreårige vil kost og logi være en naturlig del af forældrenes forsørgelse, og betaling herfor kan normalt ikke udredes af barnets indtægter. Se *frigivelse*.

For andre personer under værgemål gælder, at udgifter til kost og logi kan udredes af den pågældendes indtægter og skal medtages på værgemålsregnskabet.

Kreditkort

Se *dankort*.

Kreditkøb

En umyndig person kan ikke stifte gæld og er derfor afskåret fra at indgå aftale om kreditkøb. Endvidere gælder det generelt, at værgen ikke uden statsamtets samtykke må stifte gæld for en person under værgemål, ud over hvad der

sædvanligvis kræves til fyldestgørelse af dennes fornødenheder.

Reglen om, at en umyndig person ikke kan stifte gæld, gælder også i tilfælde, hvor den umyndige har indtægter fra selverhverv. Se også *afbetaling, køb på*.

Kursgevinster

Kursgevinster på værdipapirer tilhører kapitalen, og hvis en gevinst realiseres (ved salg eller ved udtrækning), bogføres den på kapitalkontoen.

Københavns Overpræsidium

Københavns Overpræsidium varetager statsamtens opgave i Københavns Kommune.

Kørselsgodtgørelse

Værgens transportudgifter til og fra besøg hos den, der er under værgemål, herunder kørsel i egen bil (beregnet ud fra statens takster for kilometergodtgørelse), kan afholdes af indtægterne fra den bestyrede formue. Se *værgemålsregnskab*.

Legat

Værgen skal have statsamtets godkendelse til at give afkald på legat eller arv eller afslå en gave. Godkendelse kræves dog ikke, hvis legatet, arven eller gaven har en ubetydelig værdi.

Lejeindtægter

Lejeindtægter, der tilfalder en person under værgemål, skal medtages i værgemålsregnskabet.

Lejekontrakter

Lejekontrakter kan indgås af værgen, hvis lejevilkårene ikke er usædvanlige. I andre tilfælde kræves statsamtets godkendelse.

Lommepenge

Hvis værgen finder det forsvarligt, at den, der er under værgemål, sørger for sine egne behov, kan værgen overlade

denne penge til egen rådighed til dette formål. Ved egne behov forstås fx mindre tøj køb, køb af tobak, slik, biografbilletter, toiletartikler og andet, som normalt anskaffes for lomme pengebeløb. Værgeren kan derfor ikke overlade hele indtægten til den pågældende.

Vedr. regnskabsaflæggelse for lomme pengebeløb: Se *værgemålsregnskab*.

Lotterigevinster

Lotterigevinster, herunder lotto- og tipsgevinster, der tilfalder en person under værgemål, er omfattet af de almindelige regler om bestyrelse af den pågældendes formue.

Er indsatsen betalt med penge, der stammer fra selverhverv, vil det bero på et skøn, om gevinsten er til personlig fri rådighed. Står gevinstens størrelse ikke i nævneværdig grad i misforhold til det, som personen normalt råder over, vil beløbet almindeligvis være til den pågældendes fri rådighed.

Løsøre

Fysiske ejendele, der ikke er fast ejendom, kaldes for løsøre. Løsøre, der tilhører en person under værgemål, bestyres af værgeren.

Medindflydelse

Værgeren skal spørge den, der er under værgemål, før der træffes beslutning i vigtigere anliggender. Dette gælder dog ikke, hvis den pågældende er under 15 år, hvis denne ikke forstår sagens betydning, eller hvis det ikke kan ske uden betydelig vanskelighed.

Mindreårig

Mindreårig er en betegnelse for en ugift person, som er under 18 år, og som derfor er umyndig (og under værgemål) på grund af alder. Unge under 18 år, der er gift, kan dog – efter statsamtets bestemmelse – fortsat være mindreårige og dermed umyndige.

Myndighed

En myndig person er en person over 18 år, der er i besiddelse af sin retlige handleevne. Ved retlig handleevne forstås evnen til at være part i et retsforhold.

Voksne personer under værgemål er myndige, medmindre de er frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, eller de tidligere er blevet umyndiggjort ved dom efter den nu ophævede myndighedslov.

Myndighedsalder

En person bliver myndig, når den pågældende fylder 18 år.

En mindreårig, hvis formue bestyres i en godkendt forvaltningsafdeling, modtager i forbindelse med sin 18-års fødselsdag et brev fra forvaltningsafdelingen, hvor der redegøres for formuens størrelse og sammensætning, og hvor afdelingen udbeder sig oplysninger om, hvordan den skal forholde sig omkring formuens frigivelse. Hvis kapitalen er båndlagt (se *båndlæggelse*), kan der gælde særlige regler for kapitalens frigivelse.

Frigivelse ved myndighedsalder sker på foranledning af formuens ejer. Udbetaling til (den tidligere) værger kan kun ske med skriftlig fuldmagt fra den nu myndige ejer af kapitalen.

Navnenotering

Navnenotering af et værdipapir er en registrering hos udstederen (typisk et aktieselskab) af værdipapirets ejermand.

Nyttereglen

En umyndig kan ikke på egen hånd indgå aftaler, herunder aftaler om køb eller salg. Sker dette alligevel, kan den anden part – indtil aftalen er godkendt eller opfyldt – træde tilbage fra handlen, og parterne skal herefter tilbagelevere, hvad de har modtaget fra hinanden. Kan tilbagelevering ikke ske, skal der betales en erstatning til modparten.

For en umyndig er erstatningsansvaret begrænset til nytteværdien af det, han eller hun har modtaget. Har den umyndige således solgt af sine ejendele og modtaget penge herfor, skal pengene kun tilbagebetales til den anden part, hvis de er brugt til gavn for den umyndige, fx til køb af daglige fornødenheder. Se også *pengereglen*.

Obligationer

Den bestyrede formue kan investeres i obligationer, der er udstedt og børsnoteret i et EU/EØS-land, dog ikke præmieobligationer. For erhvervsobligationer og konvertible obligationer gælder endvidere særlige regler.

Obligationer må ikke købes til en kurs over 100, medmindre obligationen udtrækkes/indfries med et beløb, der overstiger købsprisen.

Opsigelse

Opsigelse af pantebrev eller gældsbrief kan af forvaltningsafdelingen kun foretages med værgens samtykke. Kan et samtykke ikke indhentes, eller er dispositionen nødvendig til kapitalens bevarelse, kan opsigelsen dog ske uden værgens medvirken.

Overformynderiet

Overformynderiet varetog tidligere opgaver angående bestyrede formuer, der i dag er pålagt de godkendte forvaltningsafdelinger.

Overformynderiet blev nedlagt i 1981.

Overførsel

Hvis værgen ønsker det, skal forvaltningsafdelingen med 3 måneders varsel overføre de bestyrede midler til en anden godkendt forvaltningsafdeling.

Har en arvelader eller gavegiver truffet bestemmelse om, at midler, der tilhører en person under værgemål, skal bestyres i en bestemt forvaltningsafdeling, kan midlerne kun med Civilretsdirektoratets samtykke kræves overført til en anden forvaltningsafdeling.

Pantebreve

De bestyrede midler kan anbringes i pantebreve med pant i fast ejendom. De vigtigste regler for anbringelse i pantebreve er følgende:

Pantebrevet:

- skal have sikkerhed inden for 70 pct. af ejendommens seneste kontantvurdering.
- må ikke købes til en pris, der overstiger restgælden.
- må ikke uden statsamtets godkendelse have pant i en ejendom, der tilhører værgen.
- skal forsynes med påtegning om, at det er inddraget under forvaltningsafdelingens bestyrelse, og at meddelelser, der normalt tilsendes pantekreditor, for fremtiden skal sendes til forvaltningsafdelingen. Meddelelses-påtegningen skal tinglyses.

Pantsætning

En fast ejendom, der tilhører en person under værgemål, må kun pantsættes med statsamtets samtykke.

Pengereglen

Pengereglen er en almindeligt gældende grundregel om, at kontante penge kun undtagelsesvis kan kræves tilbage fra modtageren, selvom den, der betalte pengene, er umyndig. Reglen gælder i tilfælde, hvor modtageren tror, at den, der betalte pengene, er myndig, men også i tilfælde, hvor modtageren tror, at en umyndig handler med værgens samtykke, eller at pengene stammer fra selverhverv. Se også *nyttereglen*.

Pension

Pension, der tilfalder en person under værgemål, kan anvendes til at betale den pågældendes udgifter. Det er værgens pligt at føre regnskab over personens indtægter og udgifter, herunder pensionsbeløb. Se *værgemålsregnskab*.

Pensionsopsparing

Anbringelsesreglerne tillader ikke umiddelbart, at indtægter/formue, der tilhører en person under værgemål, anvendes

des som indbetaling på en pensionsordning, fx kapital- og ratepension eller den supplerende arbejdsmarkedspension. En sådan anbringelse kræver altid Civilretsdirektoratets tilladelse.

Personbogen

Se *tinglysning*.

Personskadeerstatning

Se *erstatning*.

Proformaopgørelse

En proformaopgørelse er en fiktiv opgørelse af fx et depots værdi pr. en given dato. Proformaopgørelser udarbejdes typisk efter dødsfald, når afdødes formue på dødsdagen skal opgøres. Se også under *død*.

Præmieobligationer

De bestyrede midler må ikke investeres i præmieobligationer. Derimod kan en mindreårig eller en voksen under værgemål erhverve præmieobligationer med penge, der er tjent ved selverhverv.

Præmier fra præmieobligationer, der tilhører en person under værgemål (fx erhvervet ved arveudlæg): Se *lotteri-gevinster*.

Regnskabsaflæggelse

Se *værgemålsregnskab*.

Rejser

For voksne under værgemål kan rejser, evt. med betalt ledsager, foretages uden statsamtets godkendelse. Det er dog en forudsætning, at rejsens formål og omkostninger ikke er usædvanlige i forhold til behov og evner hos den, der er under værgemål.

Udgifter til mindreåriges rejser vil normalt være dækket af forældrenes almindelige forsørgelsespligt. I særlige

situationer kan udgifterne dog betales af indtægterne under 48.000 kr.s-reglen (se *værgemålsregnskab*).

Renter

Se *afkast*.

Restaurationsbesøg

Se *værgemålsregnskab*.

Revision, værgemålsregnskaber

Hvis midler, der tilhører en person under værgemål, er under forvaltningsafdelingens bestyrelse, skal værgemålsregnskabet indsendes hertil med henblik på revision. Bestyrer værgen selv midlerne, er det statsamtet, der er revisionsmyndighed.

Revisionen omfatter dels en bilagskontrol og dels en kontrol af, at der ikke er forbrugt af kapitalen uden statsamtets tilladelse.

Det skal endvidere kontrolleres, at forbruget af indtægterne ikke har oversteget, hvad der må anses for nødvendigt til dækning af fornødenhederne hos den, der er under værgemål, idet større anskaffelser betalt af indtægterne også kræver statsamtets tilladelse.

Civilretsdirektoratet foretager stikprøvekontrol blandt de reviderede regnskaber.

Revisorhonorar

Revisorhonorar må ikke afholdes af de bestyrede midler eller af indtægterne uden statsamtets tilladelse.

Salg af aktiver

Salg af aktiver (fx værdipapirer) kan af forvaltningsafdelingen normalt kun foretages med værgens samtykke. Kan et samtykke ikke indhentes, eller er dispositionen nødvendig til kapitalens bevarelse, kan salget dog ske uden værgens medvirken.

Samværgemål

Et samværgemål giver på bestemte områder en person samme beskyttelse, som en person under værgemål har, uden generelt at fratage den pågældende handlefriheden.

En samværgemål handler ikke på den samværgemåls vegne, men sammen med denne.

Værgens ABC omhandler i øvrigt ikke emner omkring samværgemål.

Selverhverv

En mindreårig råder selv over, hvad han/hun har erhvervet ved egen virksomhed efter sit fyldte 15. år. For voksne under værgemål kan det tilsvarende være bestemt, at personen selv kan råde over det, den pågældende har erhvervet ved egen virksomhed efter værgemålets iværksættelse.

Rådigheden omfatter også indtægten af det således erhvervede, fx renter af de penge, den pågældende selv har tjent. Se evt. *lotterigevinster*.

Selverhverv indebærer ingen adgang til, at personen under værgemål kan påtage sig gældsforpligtelser.

Skat

Børn er selvstændigt skattepligtige af deres indtægter og evt. formue, og der sker løbende indberetning til ToldSkat på barnets cpr-nummer.

Skifteværge

En skifteværge er en værge, som beskikkes af skifteretten, når der i forbindelse med behandlingen af et dødsbo findes arvinger, der ikke er i stand til selv eller ved deres ordinære værge at varetage deres interesser.

Skolepenge

Udgifter til mindreåriges skolegang vil normalt være dækket af forældrenes almindelige forsørgelsespligt. I særlige situationer kan udgifter til skolegang afholdes af den min-

dreåriges indtægter – også ud over 48.000 kr.s-reglen (se *værgemålsregnskab*).

Sparekassers beviser for garantikapital

En formue, der tilhører en person under værgemål, kan investeres i sparekassers beviser for garantikapital, hvis den samlede værdi af disse beviser, erhvervsobligationer, konvertible obligationer, udbyttegivende investeringsbeviser og aktier ikke overstiger halvdelen af formuen.

Garantibeviserne skal være omsættelige i henhold til sparekassens vedtægter.

Der må højst købes garantibeviser i samme sparekasse svarende til 15 pct. af sparekassens ansvarlige kapital, og højst 15 pct. af den samlede formue må anbringes i samme sparekasses garantibeviser.

Statsamtterne

Statsamtterne er tilsynsmyndighed for værger. Værgen skal efterkomme statsamtets forskrifter og kan henvende sig til statsamtet om råd og vejledning.

En vigtig del af statsamtets opgave er udtrykt i general-klausulen (se denne).

I Københavns Kommune varetager Københavns Overpræsidium statsamtets opgaver.

Stemmeret

Stemmeretten på værdipapirer, der bestyres af forvaltningsafdelingen, tilkommer værgen, medmindre andet gyldigt er bestemt. Forvaltningsafdelingen skal tiltage sig stemmeretten, hvis det anses for nødvendigt af hensyn til formuens bevarelse eller sikring af dens fremtidige afkast.

Hvis udbyttet tilfalder en anden end den, der ejer formuen, har forvaltningsafdelingen altid stemmeretten.

Sygedagpenge

Sygedagpenge, der udbetales som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved selverhverv, er til fri rådighed for den, der er under værgemål, hvis de selverhvervede indtægter også var det (se *selverhverv*).

Særlige indlån i pengeinstitutter

Midler, der tilhører en person under værgemål, kan som hovedregel ikke anvendes som indskud på særlige indlånsformer (pensions-, bolig-, uddannelses- og børneopsparing o.l.) i pengeinstitutter.

Indskud kan dog foretages, hvis midlerne er til fri rådighed, fx tjent ved selverhverv.

Særlige værgemål

En værge kan på grund af sygdom eller fravær af midlertidig karakter være ude af stand til at udføre hvervet. I en sådan situation kan statsamtet beskikke en særlig værge, dvs. en midlertidig værge.

En særlig værge beskikkes også i situationer, hvor værgen og den, der er under værgemål, har modstridende interesser, fx når begge er arvinger i et dødsbo. Opstår en sådan situation, har den ordinære værge pligt til at tage skridt til at få en særlig værge beskikket.

Et særligt værgemål ophører, når den begivenhed eller situation, der var årsag til beskikkelsen, er overstået.

Tavshedspligt

Ansatte i pengeinstitutter har generelt tavshedspligt. I værgemålsbekendtgørelsen er det yderligere understreget, at ansatte i forvaltningsafdelingen har tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer vedrørende bestyrelsen af midler, der tilhører personer under værgemål.

Tegningsret

En tegningsret er en aktionærs adgang til at købe aktier til en favorabel kurs i de tilfælde, hvor aktiekapitalen i et selskab udvides ved nytegning af aktier.

En tegningsret kan udnyttes, selvom grænserne for, hvor mange aktier der kan købes i samme aktieselskab, brydes (se *aktier*).

Hvis tegningsretten ikke udnyttes til erhvervelse af nye aktier, kan den sælges, og et eventuelt provenu indsættes på kapitalkontoen.

Testamentarisk værge

En testamentarisk værge er en værge, som er udpeget efter testamentarisk bestemmelse. Arvelader har i sit testamente bestemt, hvem der som værge skal bestyre en arv, der tilfalder en person under værgemål.

Tinglysning

Når en person bliver frataget sin retlige handleevne (bliver gjort umyndig ved dom), påhviler det værgen at sørge for, at afgørelsen bliver tinglyst. Afgørelsen er tinglyst, når den er indført i personbogen ved retten i Århus.

Hvis en ejendom ejes af en umyndig person (dvs. mindreårige børn og personer, der er umyndiggjort ved dom), skal værgen også sørge for, at umyndigheden bliver tinglyst på ejendommen.

Tvangsarv

Tvangsarv er den del af en formue, som arvelader ikke kan råde over ved testamente. For ugifte uden børn er ingen del af formuen tvangsarv. For personer, der efterlader sig ægtefælle og/eller børn/børnebørn, udgør tvangsarven 50 pct.

Den del af formuen, der kan rådes over ved testamente, kaldes friarv.

Udlån

Udlån af midler, der tilhører en person under værgemål, kan normalt ikke finde sted og kræver altid statsamtets tilladelse.

Udtrækning af obligationer

Når obligationer bliver udtrukket, indsættes beløbet på forvaltningsdepotets kapitalkonto.

Ugyldige aftaler

Se *aftaler*.

Ulykkesforsikring

Se *erstatning*.

Umyndighed

En umyndig person er en person under 18 år eller en voksen, der har fået frataget sin retlige handleevne. Ved retlig handleevne forstås evnen til at være part i et retsforhold.

Voksne personer under værgemål er kun umyndige, hvis de er frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, eller hvis de tidligere er umyndiggjort ved dom efter den dagældende myndighedslov.

Vederlag

Værgen kan få nødvendige udlæg dækket. I den udstrækning det er rimeligt, kan værgen også få et vederlag for sit arbejde.

Vederlaget fastsættes af statsamtet og betales af den, der er under værgemål. Hvis den pågældende ikke har midler, betales vederlaget af statsamtet.

Faste værger tildeles vederlag efter regler fastsat af Civilretsdirektoratet.

Der tildeles praktisk taget aldrig vederlag til en væрге, der er indehaver af forældremyndigheden over den, der er

under værgemål, eller til værger, der på anden måde er nært beslægtede med den pågældende.

Værdipapircentral

En værdipapircentral er en datacentral, hvor aktier, investeringsbeviser og obligationer registreres edb-mæssigt. Værdipapircentralen i Danmark er oprettet i 1983. Enhver depotejer er tildelt en konto i Værdipapircentralen, og handel med værdipapirer kan derfor afvikles som bevægelser fra konto til konto. Værdipapircentralen forestår også rente-, udbytte- og udtrækningsbetalinger med forvaltningsafdelingen eller pengeinstitutfilialen som mellemed.

Forvaltningsdepotets konto i Værdipapircentralen skal forsynes med en påtegning om, at værdipapirerne er under forvaltningsafdelingens bestyrelse.

Værdipapirer

Den bestyrede formue kan investeres i værdipapirer i henhold til værgemålsbekendtgørelsens bestemmelser. Se under hhv. *aktier*, *investeringsbeviser*, *erhvervsobligationer*, *konvertible obligationer*, *obligationer*, *pantebreve* samt *sparekassers beviser for garantikapital*.

Forvaltningsafdelingen skal påse, at bestyrede værdipapirer ikke forældes.

Værdipapirer, fysiske

Fysiske værdipapirer skal forsynes med påtegning om, at de er inddraget under forvaltningsafdelingens eller værgens bestyrelse, samt så vidt muligt noteres på navn (se *navne-notering*).

Væрге

Der findes fem hovedtyper af værger: fødte værger, beskikkede værger, særlige værger, testamentariske værger og skifteværger. Se disse.

Hertil kommer værger, der overtager værgemålet, fordi de har fået tillagt forældremyndigheden i forbindelse med de oprindelige forældres død.

Det er under visse omstændigheder muligt at blive fritaget for hvervet som værge. Se *fritagelse for værgemål*.

Fratagelse af værgemål kan ske, hvis værgeren misbruger sin stilling eller i øvrigt viser sig uegnet til hvervet.

Hvis værgeren selv kommer under værgemål eller samværgeomål, bortfalder hvervet som værge automatisk.

Værgebeskikkelse

Se *beskikket værge*.

Værgemålsbekendtgørelsen

Bekendtgørelsen, hvis rigtige betegnelse er "Bekendtgørelse om værgemål", indeholder regler for værgens beføjelser og pligter, midlernes anbringelse, formuens forvaltning (herunder værgens bestyrelse og forvaltningsafdelingens opgaver) og tilsyn med forvaltningsafdelingerne.

Værgemålsloven

Loven trådte i kraft den 1. januar 1997, hvor den afløste store dele af den tidligere myndighedslov. Loven fastsætter de overordnede regler for værgemål og danner lovgrundlaget for de mere specifikke regler i værgemålsbekendtgørelsen.

Værgemålsregnskab

Modtager værgeren indtægter for den, der er under værgemål, skal værgeren føre regnskab over sin administration af disse indtægter. Det følger heraf, at værgeren ikke skal føre regnskab, hvis der ikke udbetales indtægter (se *værgemålsregnskab, fritagelse for*).

Regnskabsåret er kalenderåret.

Forvalter værgeren midler, der ikke skal bestyres i en godkendt forvaltningsafdeling (fx fast ejendom), skal værgeren føre et regnskab over denne del af formuen (formueregnskab). Formueregnskabet skal indeholde en opgørelse af de forvaltede midler med angivelse af årets tilgang og afgang. Regnskabsåret er kalenderåret.

Indtægtsregnskabet skal omfatte alle udgifter og indtægter, dvs. også indtægter, der ikke stammer fra midler under en forvaltningsafdelings bestyrelse. Det kan eksempelvis dreje sig om børnebidrag, børnetilskud og pensionsbeløb. Regnskabet skal også oplyse indeståendet på den konto, værgeren anvender til løbende udgifter (se *kontant beholdning*).

Hvis værgeren har overladt personen under værgemål penge til egen rådighed (se *lommepege*), skal der i regnskabet være en post, hvoraf det fremgår, hvor stort et beløb der er overladt til den pågældende. Der skal ikke vedlægges dokumentation for, hvad pengene er brugt til.

Større udgifter som skat, husleje, lys og varme samt betaling for mad skal altid dokumenteres med bilag.

Ved regnskabsudfærdigelsen skal værgeren specielt være opmærksom på:

- at advokat- og revisorhonorar ikke må afholdes af de bestyrede midler eller af indtægterne uden statsamtets tilladelse.
- at kørselsgodtgørelse for udgifter afholdt i forbindelse med besøg hos den, der er under værgemål, skal specificeres, se *kørselsgodtgørelse*.
- at usædvanlige anskaffelser til den, der er under værgemål, kræver statsamtets tilladelse.
- at andet usædvanligt forbrug af de bestyrede midler ligeledes kræver statsamtets tilladelse.

- at indestående uden for forvaltningsafdelingen ikke må overstige 15.000 kr. Beløb ud over 15.000 kr. skal indbetales til forvaltningsafdelingen. Hvis der er behov for et større beløb til dækning af løbende udgifter, må værgeren i værgemålsregnskabet redegøre for, hvad beløbet skal anvendes til.
- at det i forbindelse med oplysninger om boligudgifter skal oplyses, hvor mange personer husstanden omfatter.
- at børnefamilieydelsen ikke er barnets indtægt og derfor ikke skal medtages i regnskabet.
- at overførsel af underskud på værgemålsregnskabet kræver statsamtets tilladelse.

Regnskabet skal underskrives af værgeren, og mindreårige over 15 år skal medunderskrive. Der er herudover ingen formkrav til regnskabets opstilling, og det indebærer, at regnskabet kan udfærdiges i håndskrift, på skrivemaskine eller ved brug af et pc-regneark. Nogle forvaltningsafdelinger udleverer specielle skemaer, som kan bidrage til at gøre regnskabsopstillingen nem og overskuelig. Bagest i denne bog er gengivet et eksempel på, hvordan et værgemålsregnskab kan se ud.

Når regnskabet indsendes, skal bilag (pensionsmeddelelser, årsopgørelser og eventuel kassekladde) og kontoudskrifter medsendes, og værgeren skal på forlangende tilvejebringe og indsende alle oplysninger om regnskabet. Når det første værgemålsregnskab indsendes, skal "Fortegnelse over aktiver og passiver" medsendes.

Regnskabet indsendes i henhold til nedenstående regler, men statsamtet kan i øvrigt pålægge en værge at indsende regnskab, når der skønnes at være særlig grund dertil.

Indsendelse af værgemålsregnskab, når formuen er under bestyrelse i en godkendt forvaltningsafdeling:

Regnskabet indsendes årligt til forvaltningsafdelingen. Regnskabsåret er kalenderåret, og regnskabet skal være forvaltningsafdelingen i hænde senest den 1. juni i det efterfølgende år.

Undtagelse for mindreårige (48.000 kr.s-reglen):

- Værgemålsregnskabet skal ikke indsendes,
- hvis den mindreåriges samlede indtægter, der er udbetalt til værgeren, ikke overstiger 48.000 kr.
  - hvis den mindreåriges far eller mor er værge.
  - hvis den mindreårige har boet hjemme i mindst 9 måneder af kalenderåret.

(NB: Alle tre betingelser skal være opfyldt).

Undtagelse for voksne under værgemål:

- Værgemålsregnskabet skal ikke indsendes,
- hvis den pågældendes samlede indtægter, herunder pension o.l., indbetales til forvaltningsafdelingen.
  - hvis værgemålet angår et (voksnet) hjemmeboende barn, og de tre betingelser i ovennævnte 48.000 kr.s-regel er opfyldt.

Indsendelse af værgemålsregnskab, når formuen er under værgens bestyrelse:

Regnskabet indsendes årligt til statsamtet. Regnskabsåret er kalenderåret, og regnskabet skal være statsamtet i hænde senest den 1. juni i det efterfølgende år.

Undtagelse for mindreårige (48.000 kr.s-reglen):

Værgemålsregnskabet skal ikke indsendes,

- hvis den mindreåriges samlede indtægter, der er udbetalt til værger, ikke overstiger 48.000 kr.
- hvis den mindreåriges far eller mor er værge.
- hvis den mindreårige har boet hjemme i mindst 9 måneder af kalenderåret.

(NB: Alle tre betingelser skal være opfyldt).

Undtagelse for voksne under værgemål:

Værgemålsregnskabet skal ikke indsendes, hvis værgemålet angår et (voksent) hjemmeboende barn, og de tre betingelser i ovennævnte 48.000 kr.s-regel er opfyldt.

Værgemålsregnskabet kontrolleres af forvaltningsafdelingen (eller statsamtet, hvis regnskabet er indsendt dertil). Se *revision, værgemålsregnskaber*.

Værgemålsregnskab, fritagelse for

Der skal kun føres og indsendes regnskab for indtægter, som værger disponerer over, herunder også indtægter som efter aftale med værger udbetales direkte til et plejehjem, institution og lignende. Det indebærer, at værgens regnskabspligt falder bort, hvis ingen indtægter for den, der er under værgemål, udbetales til værger. Hvis værger ønsker at benytte sig af denne mulighed, kan der træffes aftale med forvaltningsafdelingen om, at alle indtægter går ind på en konto i forvaltningsafdelingen, og at alle udgifter betales fra samme konto.

I denne situation skal der heller ikke aflægges regnskab for lommepengebeløb, der er overladt til den, der er under værgemål, til egen rådighed (se *lommepenge*). I stedet skal værger sende en erklæring til forvaltningsafdelingen, hvoraf det fremgår, at der er overladt XX kr. til egen rådighed til dækning af egne behov.

Værgemålstilsyn

Tilsyn med værgemål føres af statsamtterne. Civilretsdirektoratet er øverste tilsynsmyndighed.

Værger skal efterkomme tilsynsmyndighedernes forskrifter.

Ægtefælleværge

Såfremt en gift person kommer under værgemål, og der beskikkes en anden person end ægtefællen som værge, bestyrer ægtefællen og værger den pågældendes bodel i forening. Bestyrelsen er ikke underlagt værgemålstilsyn, og midlerne skal derfor ikke anbringes i en godkendt forvaltningsafdeling. Af samme grund skal der ikke laves værgemålsregnskab. Disse undtagelser gælder dog ikke for særejmidler.

Eksempel

Bilag

Værgemålsregnskab for kalenderåret 2002

For: Niels Nielsen
Plejhjemmet Bakkegården
4400 Kalundborg

Værge: Helge Nielsen
Storegade 57
4200 Slagelse
Telefon 12 34 56 78

Indtægter

Overført beholdning fra sidste regnskab	7.895,47 kr.
Renter af konti uden for forvaltningsafdelingen:	
konto nr. 3721 596 235 (Nordea, Kalundborg)	147,50 kr.
konto nr. 4189 378 411 (Nordea, Kalundborg)	27,13 kr.
Afkast modtaget fra forvaltningsdepot nr. 4635 336 284	42.540,50 kr.
Renter modtaget fra kapitalkonto nr. 4878 775 361 i forvaltningsafdelingen	122,75 kr.
Pension	121.850,00 kr.
Invalditetsbeløb (skattefrit)	22.248,00 kr.
Udbetalt af kapitalen i forvaltningsafdelingen i henhold til frigivelse fra statsamtet i forbindelse med Niels' 50-års fødselsdag	20.000,00 kr.
Tilbagebetaling af skat	1.187,00 kr.
I alt	216.018,35 kr.

Udgifter

Betalt skat	56.495,63 kr.
Opholdsbetaling på Bakkegården	34.037,64 kr.
Kost, varme og el på Bakkegården	28.525,56 kr.
Indkøb af tøj	12.318,50 kr.
50-års fødselsdag	20.000,00 kr.
Personlige udgifter (beløbet er anvendt af Niels ifølge fuldmagt til brug for diverse fornødenheder)	17.555,84 kr.
Transport	3.745,87 kr.
Telefon	2.541,88 kr.
Forsikringer	2.361,93 kr.
Overført til forvaltningsafdelingen	10.000,00 kr.
I alt	187.582,85 kr.

Samlet indtægt	216.018,35 kr.
Samlet udgift	187.582,85 kr.
Overskud, som overføres til næste års regnskab	28.435,50 kr.

Indestående på konti uden for forvaltningsafdelingen:	
konto nr. 3721 596 235 (Nordea, Kalundborg)	28.078,06 kr.
konto nr. 4189 378 411 (Nordea, Kalundborg)	7.000,00 kr.
Kontant beholdning hos værger/institutionen	684,75 kr.

Beholdning uden for forvaltningsafdelingen	35.762,81 kr.
Pension for januar 2003, bogført 30/12 2002	7.327,31 kr.
Samlet beholdning uden for forvaltningsafdelingen pr. 31/12 2002	28.435,50 kr.

Jeg har i dag anmodet Nordea i Kalundborg om at overføre 15.000 kr. til forvaltningsafdelingen.

Vedlagt: Kopi af regnskab/kassekladder fra Bakkegården
                  Kopi af kontoudskrifter for de to konti uden for
                  forvaltningsafdelingen for 2002
                  Kopi af pensionsmeddelelser og årsopgørelse
                  Kopi af bilag på alle større udgifter

Slagelse den 11/1 2003
Helge Nielsen